

A GAZDASÁGI VÁLSÁG HATÁSA A SZERVEZETEK MŰKÖDÉSÉRE ÉS VEZETÉSÉRE
MTA IX. Osztály Gazdálkodástudományi Bizottságának Tudomány napi
konferenciája

Nemzetgazdasági intézményrendszer és vállalati válságkezelés

Chikán Attila egyetemi tanár,
Budapesti Corvinus Egyetem

Budapest, 2012. november 20.

Gondolatmenet

1. A válság közvetlen hatásai
2. Az intézményi megközelítés
3. A kilábalásról

A BCE Versenyképesség Kutató Központ kutatásai

- A Vállalatgazdaságtan Intézetben, 1995 óta
- Nemzeti versenyképesség – gazdaságszerkezet
- A makro és mikro, sőt szubmikro szintek kapcsolata
- Következtetések a nemzeti versenyképességre
- Intenzív irodalomkövetés mellett empirikus alapokon

A kutatás modellje – a fejlődés eredménye

A kutatások szakaszai

- Konceptcionális és finanszírozási alapok
- 1995–1997 A rendszerváltás és az üzleti szféra kialakulása
- 1999–2000 Infocom forradalom, „új gazdaság
- 2004–2006 Az EU csatlakozás
- 2007–2011 Globális és hazai válság
- 2012–2014/15 A fellendülés lehetősége és feltételei

A 2009/2010-es felmérés eredményei: A válság kedvezőtlen hatásai

- Hitelhez jutás nehézségei
- A fizetési fegyelem romlása
- Piacvesztés
- Az innováció csökkenése
- Megemelkedett logisztikai költségek

De.....

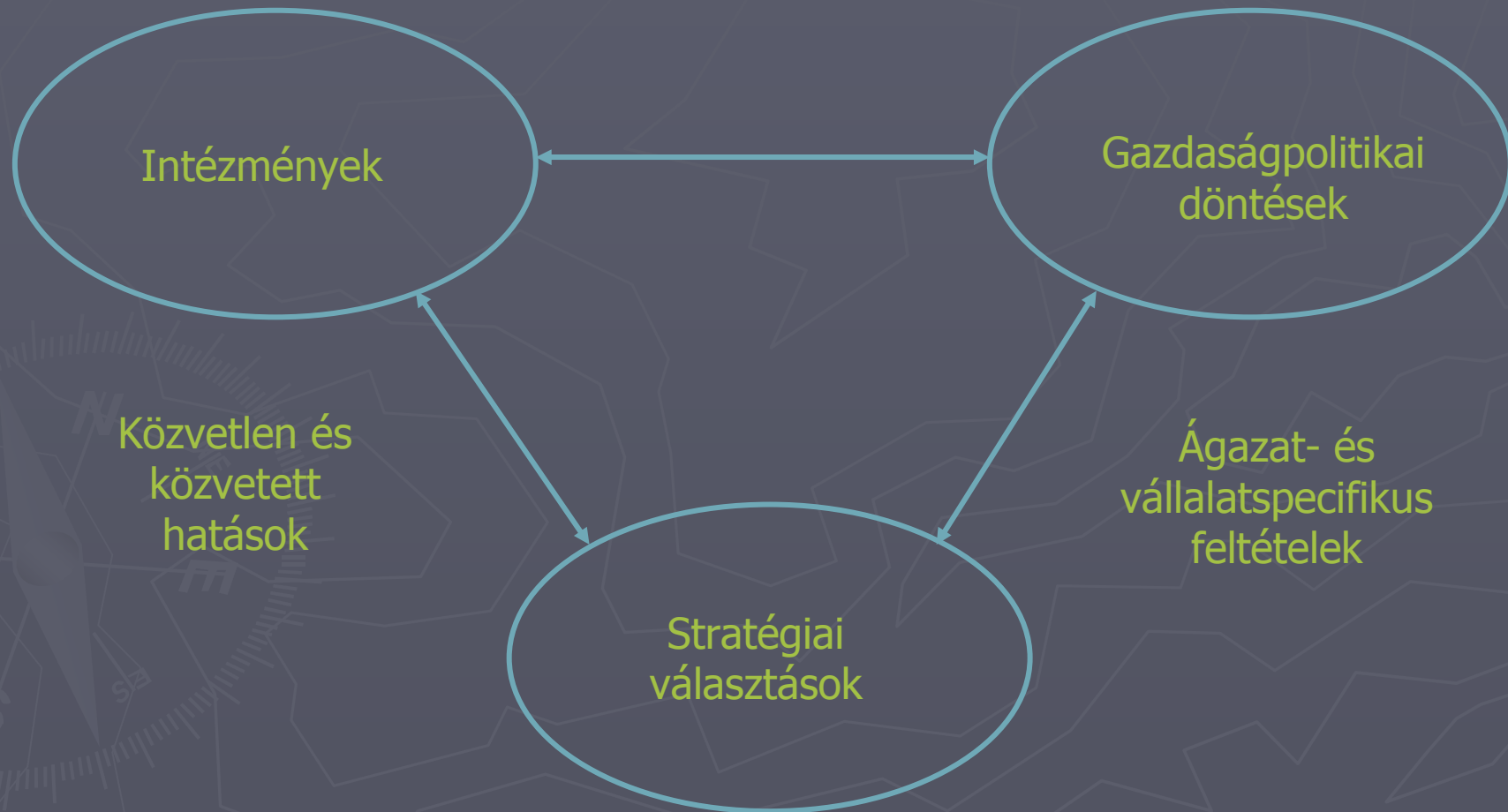
- A válság nem vezetett hosszú távra szóló meghatározó következményekhez
- A stratégiai gondolkodás fejlődött
- Nőtt a késztetés a vállalati együttműködésre
- A vállalatok tevékenységi folyamatai lassú fejlődést mutatnak

Azóta viszont

- Gazdaságtorzító intézményi beavatkozások (törvényi és szervezeti keretek)
- A bizalom sokoldalú csökkenése

**A kilábalás kulcsa
a vállalati szférában van.**

Az intézményi közgazdaságtan előretörése

Meghatározó intézményi struktúrák

Az átfogó koordinációs keretek
(Piaci, Szervezeti, Etikai, Agresszív)

Fő szabályozó rendszerek

- Pénzügyi
 - Munkaügyi
 - Innovációs
 - Fejlesztési
 - Külgazdasági
-

Vállalatkormányzás

Mik az intézményi teendők?

- Piacgazdaság és unortodoxia
- A bankok szerepének átértékelése
- Munkaerő-piaci rugalmasság
- Az oktatásügyi átalakítások lezárása
- Termelékenység-növekedéshez vezető K+F támogató rendszerek
- Életképes kormányzati koordináció
- Külpiacra jutás támogatása

A versenyképesség fejlesztésének koordinálása

Versenyképességi Tanácsok – 14 ország tapasztalatai

- ✓ Társadalmi, kulturális elemek jelentősége
- ✓ Átfogó társadalmi támogatás
- ✓ Karakteres, kimutatható erősségekre támaszkodó politikák
- ✓ Középpontban a szellemi képességek fejlesztése
- ✓ A fenntarthatóság beépített elem (pénzügyi, kulturális, környezeti)
- ✓ Stabil és szakmailag megalapozott intézményi háttér

Összegzés

- ✓ A kibontakozás kulcsa a vállalati szférában van
- ✓ Az intézmények döntő fontosságúak
- ✓ Kutatásaink következő szakaszának fókuszja: lehetőségek a nemzetgazdaság lecsúszásának megállítására